

cespitosus). Hvalijo tudi fiorinovo travo, ki je pa pasji travi nekoliko podobna. Je trpežna, na zemlji plazeača, ovijajoča se trava, ki iz korenine mnogo izrastkov poganja, le bolj nizko raste in je tedaj pritlična ali spodnja trava. Na ugodni zemlji obilno daje košnje in gosto pašo noter do pozne jeseni. Konec pašnega časa ima največ redivne moči v sebi in zato je posebno goveji živini zelo priljubljena. Krave dobijo po nji mnogo mleka in jo rajši jejo, ko vsako drugo travo.

Zavarovalno društvo Slavija, daje srenjam, ki svoja poslopja skupno in na več let pri njej zavarujejo proti ognju, lepe gasilnice brezplačno. Za to dobroto srenjam druga ni storiti, kakor da župan brezplačno opravi potrebne pisarije in zavarovalnino vsako leto pobere in društvu izroči. Jednako dela tudi tržaška zavarovalnica: Riunione adriatica, vrh tega pa še ne tirja od županov brezplačnih pisarij, ampak jim dovoli 5% od pobranih vsakoletnih zavarovalnin, srenjčanom pa za 20—30% znižane premije!

Mariborsko bučelorejsko društvo obhaja v nedeljo 1. decembra ob 11. uri predpoldnem v gostilnici g. Wohlshlager-ja svoj letošnji občni zbor. Načrt: 1. račun in poročilo o društvenem delovanju, 2. poljubni nasveti, 3. volitev novega odbora, 4. govor o krmenju bučel!

Sejmovi. 2. dec. Maribor, Šoštanj; 3. dec. Konjice, Planina, Velenje; 4. dec. sv. Barbara v Halozah, na Polji, Zeleni travnik; 5. dec. Radgona; 6. dec. Doberna, Buče, Lučane, Sevnica, Cmurek, sv. Miklauz v Susilah, Vozenica.

## Dopisi.

iz Ljubljane. (Bleiweissova svečanost.) Zadnjič sem omenil, da so se 18. in 19. nov. zbrali okrog svojega očeta Slovenci iz vseh kronovin, po katerih razškrpljeni živijo. Toda pre-naglil sem se: iz Koroške ni bilo nikogar; to nas je malo osupnilo, in že so se slišali tužni glasovi: Koroški Slovenci so zgubljeni za „zedinjeno Slovenijo.“ Pozneje pa smo v svoje veliko veselje zvedeli, da so se slavnostnega dne tudi Korošci spominjali s tem, da je celovska čitalnica g. jubilantu na čast napravila posebno svečanost. In tako smo bili vsaj v duhu zbrani vsi Slovenci okrog svojega očeta. Ta misel: zedinimo se! je tudi vse pričujoče navdihovala: zedinimo Slovence v jedno zedinjeno „Slovenijo“ in zedinjena „Slovenija“ naj se združi s Hrvatsko; ta misel se je razodevala skoraj iz vseh govorov, s katerimi so Slovenci svojega očeta pozdravljali. Ta ideja je tudi navduševala vse hrvatske govornike tako, da, ko je g. A. Šenoa, urednik „Vienaca“ v Zagrebu, v imenu „Matice hrvatske“ izgovoril znamenite besede: „zdaj, ko smo vsi Jugoslovani, Slovenci in Hrvati, že v duhu združeni, kaj ali nas boče majhen potok (Sotla) še dalje ločiti?!“ —

so se na te besede po celi dvorani zagnali gromoviti živiocklici, ki so živo pričali, da ideja združenja Slovencev s Hrvati ni več prazna domišljija, da je že žareči plamen, katerega več ne bo pogasila nijedna moč. Za štajersko deputacijo, o kateri sem poročal že v zadnjem listu, pride na vrsto g. prof. Povše na čelu goriških poslancev — za temi tržaška deputacija s g. Nabergojem na čelu. Vsi pozdravljajo s navdušenim govorom g. jubilanta — kateri vsakemu prijazno in primerno odgovarja. Zdaj nastopijo zastopniki raznih hrvaških društev, itd. Prvi na vrsti je naroden klub ali odbor hrvaških poslancev pod vodstvom g. dr. Spevee in Stražimira, za njimi že zadnjič imenovani g. dr. Rački (v talarju) v imenu jugoslavjanske akademije in v imenu prevzvišenega gosp. škofa Strossmajerja, kateri se je dan prej peljal v Rim skozi Ljubljano ter dru. Račkiju naročil, pozdraviti g. dr. Bleiweissa (gromoviti živijo g. Josipu Strossmajerju!). G. dr. Bleiweiss se pristrčno zahvaljuje jugosl. akademiji kakor tudi g. Strossmajerju, kateri nam Slovincem toliko dobrot deli. G. dr. Sak, rodom Slovenec, prof. moralke na vseučilišču v Zagrebu, se pokloni g. jubilantu (tudi v talarju) v imenu jugoslavjanskega vseučilišča in družbe sv. Hieronima, ki ima enako nalogo, kakor naša slavnoznana družba sv. Mohorja, ter pokloni g. Bleiweisu lično vezane družbinske knjižice, izišle za to leto. Ne vem več, ali je temu ali enemu drugemu sledečih gratulantov djal g. jubilar: „Bog daj, da pride kmalu čas za nas Slovence, da boče naša mladina na visoke šole hodila ne več tje gori (na Dunaj) temveč tje doli (v Zagreb).“ — Za temi nastopi že imenovani g. Šenoa, kateremu pravi g. jubilar, da je vedno delal na združenje Hrvatov s Slovenci, „današnji den pa je pokazal, da se boče tudi uresničila ta ideja?“

Navdušeno govori na to g. Biankini, urednik „Narodnega Lista“ v Zadru (Cara na Dalmatinskem), ter pozdravi g. jubilarja v imenu narodne stranke v Dalmaciji, v imenu dalmatinske Matice, občine Zadarske, Sibenjske in drugih, ter živo popisuje, kako sličen je položaj Dalmatincev položaju Slovencev, kar mi trpimo od Nemcev, to oni od Lahov — in baš zaradi tega imajo Dalmatinci toliko nagnjenje do Slovencev. Njemu odgovori g. Bleiweiss „naj bi se vendar enkrat že izpolnile Dalmatincem želje zedinjenja z drugimi Jugoslovani.“ Še nastopi dr. Fon (rodom Slovenec) v imenu zdravniškega društva v Zagrebu, g. Milan Stojanović v imenu hrvatskega literarnega in pedagoškega društva, 2 članova pevskega društva Kolo v Zagrebu, potem zastopniki društva „Hrvatski dom“ — Slovanska beseda — Čehi v Ljubljani živeči, Slovenci v Zagrebu (zastopani po prof. g. dr. Celestinu). Matica slovenska, Slovenija na Dunaju. Zastopnikom tega društva odgovori med drugim g. jubilar: „Slišal sem, da hoče to društvo meni na čast napraviti „komers“ (neko društveno veselico). Eden izmed zastopnikov „Slo-

venije“ pa odgovori: „Vlada ga je prepovedala!“ — „Kaj meni na čast ga je prepovedala?“ Pridejo zatem slovenski dijaki v Gradcu, primorsko politično društvo „Edinost“, Isterski Slovenci, g. dekan Jan s 2 kmetoma v narodni noši, katoliško rokodelsko društvo, pevsko društvo „Slavec“ iz Gorice, vseučilišniki hrvatski, zavarovalno društvo „Slavija“ — vojaški veterani, deputacije mest: Kranj, Črnomelj in Lož. Posebno genljivo je bilo, ko g. Savnik v imenu rojstnega mesta Bleiweissovega, v imenu Kranja, nastopi pred slavljenege rojaka svojega, ter povdarja: kolika čast za to mesto, da je v njem tekla zibelka Bleiweissova, ter končava svoj govor s besedami Preširnovimi, katerega kosti v Kranju počivajo: „Vremena bodo Kranjcem se zjasnila — Jim milši zvezde, kakor zdaj sijale“. Kakor rojstno mesto Kranj, tako pošlje tudi mesto Črnomelj izmed „Belih Kranjcev“ g. jubilarju krasno vezano pismo. Tudi mnogo društev je svoje adrese dragoceno vezati dalo. Že je bil g. jubilar ves utrujen, toda za vsakega je še imel prijazne besede; pa še je čakalo obilno zastopnikov, da mu izročijo svoje adrese in diplome častnega občanstva: vse te zastopnike pa je g. jubilar zdaj skupaj sprejel, kajti že je trajal sprejem blizu 2 uri. Prihodnjč še hočem popisati sijajno besedo v čitalnici!

**Iz Celja.** (Zadnja volitev.) Poglejmo še zadnjič tiste može, ki so nam nasprotno, nemško liberalno volili. Ti možeje so iz sledečih občin: Škofja vas: Stožir France, Pilih Jože, Čepl Andrej, Kožel Martin, Špes Martin; Št. Jur pod Rifnikom: Novak Jože, po domače Cestni Jož; Velikopireški župan: Ješovnik Jakob, po domače Fervega; Sv. Krištof: Rothleitner Avgust; Trebovlje: Eichelter Pongracij, Lorger Janez, Gossleth vit. Juri; Sv. Duh: Jevšenak Miha, Kokol France — se je za svojo stranko zelo trudil, pa vse zastonj —; Konjice: dr. Lederer Miha, Stancer Anton, Sutter Janez, Valant Janez, Stancer Janez; Kot: Kline Jakob, Čapl Blaž; Oplotnica: Solar Šimon, Jonke France, Sparovic France, Kunej France — der Bier ist nicht gut, weil ist er warm —; Zbelovo: Müller Ljudevik; Žiče: Cugmos France, Fink Jakob; Vitanje: Hofbauer France; Vozina: Čresnar France. Iz tega vidimo, da je volilo 29 ustavovernih nemškutarjev, 53 polovičarjev in 138 poštenih domoljubov, ki vedó, česar potrebujejo, kaj jim čast in blagor donaša. Med 29 ustavovernimi nemškutarji je le malo zapeljanih kmetov, po večini so krčmarji, tržani in drugi barantači.

Veliko bi se dalo govoriti o škodljivih načelih svobodnjaških ustavovercev, katerim je svoboda in napredek vedno na jeziku, v resnici pa druga niso, ko publi kričači, ki zatirajo svobodo in ovirajo napredek. Njihove postave in druge drage naprave nas tega dosti občutljivo prepričajo. Mračnjaki so jim vsi oni, kateri zahtevajo, naj bi se postave in druge naredbe na resnične potrebe naslanjale, ne pa na gole domišljije, katere se izpe-

ljati ne dajo, če še toliko denarja stanejo. Sovražnike omike in šolstva imenujejo tiste, kateri želijo, da bi se brez prevelikih stroškov in prevelikega nasilstva za vso šolsko mladino vsakemu kraju primerno skrbelo. Tu vidimo skoraj prazne drage šolske palače, tam napolnjene stare šolske hiše, tu pri manjšem številu otrok po štiri in še več učiteljev, tam pri mnogo večem številu samo enega in večkrat tudi nobenega, tu celodnevni poduk, kjer bi pričakovali poldnevnega, ker so otroci posebno po eno ali celo dve uri od šole oddaljeni, tam zopet toliko nepotrebnih pisarij, da se moramo tej neprostovoljni poterpežljivosti čuditi. O načelih polovičarjev govoriti, bi bilo prazno slamo mlatiti. Polovičarji niso ne ptič, ne miš, tedaj tudi značajnih načel imeti ne morejo, po katerih bi se spoznati dali. Razodevajo se le po nevednosti in politični nezrelosti. Kaj se doseže, če izmed dveh poslancev jeden drugemu ravno nasprotno dela? Kako je mogoče bilo sebi nasprotna poslanca voliti, enega narodnega in enega nemškutarskega? Ko bi videli hlapce, ki hočejo voz iz luže potegniti, pa bi enega konja spredaj in drugega vzadi pripravili in potem vsakega na nasprotno stran poganjali, kaj bi rekli pri takem početju? Omilovali bi hlapce in konja in svetovali, naj oba konja spredaj priprežejo, da spravijo v svojo korist voz iz luže. Takim pomilovanja vrednim hlapcem so podobni polovičarski volileci, katerih poslanca bi se ravno tako brez vsega uspeha trudila, ko nasprotno vprežena konja. Ker smo poprej slišali, kake blage namene imata naša narodna poslanca, katere po neutrudljivem delovanji in pogumnem postopanju v naš občni blagor doseči hočeta, smemo upati, da se bodo po njunem poštem prizadevanji in po njunih uspehih polovičarji in svobodnjaški ustavoverci prepričali, da so narodnjaki prav volili ter se ž njimi pri prihodnjih volitvah na svojo korist in čast zjedini.

**Iz Celja.** (Od porotne sodnije) so bili obsojeni 11. novembra Karl Dalapi, ki taji svoj rojstni kraj, na 5 let v težko ječo, zaradi ropanja; 12. nov. Jur Grosek, rojen iz Zbelovske vasi pri Konjicah, k smrti na vislicah, ker je svojo taščo Lizo Slomšek 31. avg. t. l. zadušil; 13. nov. Janez Hrastnik iz Sevnice v 7letno težko ječo zavoljo tatvine; 14. nov. Anton Šoline iz Št. Jurija na južni železnici, ki je svojega tasta tolovajsko napadel, izropal in ubil, k smrti na vislicah. O tem zločincu se sploh sodi, da smrtni kazni ne bode všel; 15. nov. Jože in Marija Savec, obdolžena goljušije, sta bila obsojena prvi na 2 $\frac{1}{2}$  leta, druga na 1 $\frac{1}{2}$  leta težke ječe; 15. nov. popoldne Martin Lipošek, ki se je zoper varnost življenja pregrešil, je dobil 6 mesecev ojstrega zopora; 16. nov. Boštjan Pušnik od sv. Jakoba, zaradi skušanega umora v 3letno težko ječo; 16. nov. Jož. Šoline iz Laz v drameljski fari, zavoljo ropanja na 12 let težke ječe. Cesarski namestnik štajerski je bival te dni

v Celju, ter se peljal tudi v Mozirje, ogledat velike škode, katero je napravila Savinja zadnji teden. Odnesele je voda savinjski most pri Lučah, tako tudi pri Levcu nad Celjem, odtrgala 3 stebre mosta med Grižami in Žalcem, nagnila most pri Pletrovčih, v malih Brašlovcih, poplavlila celó hlev, odnesla več brvi in jezov, v Mozirju pa g. J. Lipoldu pobrala kozolec. Škoda pri mostih se ceni: pri mostu med Grižami in Žalcem 3000 fl. pri Pletrovčih na 1000 fl. in pri Levcu na 2000 fl. Zraven tega je napravila povodenj mnogo podrtij, razjedla zopet na dalje svoje obrežje ter poplavlila mnogo žita in drv. Zveza med Celjem in Žalcem se sicer ni pretrgala, kakor je „Sl. Gosp.“ zadnjič poročal; toda Savinja je na nekterih krajih stala preko velike ceste. Škoda je na vsak način velika. Pri tej priliki pa vprašamo, kako neki stoji s popravljanjem savinjske struge, za katero se je že toliko denarjev razmetalo!?

**Iz Maribora.** (Sodnik obsojen.) Pretečeni teden bila je v Celju obravnava v zadevi g. dr. Baumanna, sodnijskega adjunkta pri okrajni sodnici v Mariboru d. p., ki se je bil pritožil zoper prvo rzsodbo, po kateri je bil 9. avg. t. l. v Mariboru na platež 10 fl. in 5 fl. ali na 2dnevni sedež obsojen po §. 411 kazenske postave. Ali pritožba mu ni pomagala nič. Bil je zopet obsojen. Moral bo plačati ali sedeti in sodnijske troške poravnati. Dogodek pa je bil ta: adjunkt pošlje deklo k črevljariči po črevelj, kojega je imel v popravci; črevljariča pa črevlja ne da brez plačila; dekla teče adjunkt praviti; ta skoči srdit iz postelje, prasne črez ulico v črevljaričino sobo in jo začne s popravljenim črevljem tako zdelovati, da je žena z krvavim licem na ulico prišla po prestani bitki, kder takoj naleti več ljudi in zmagonosnega adjunkta, vračajočega se iz bojišča, z primernimi čestitkami pozdravlja! Čudno pa je to, da je g. Baumann ravsanje z črevljaričo pred obema sodnijama tajil, ali zapstoj, ker so mu priče kaznjivo djanje dokazale; njegovo deklo pa, ki je za njega htela pričati, je okrožna sodnija pozvala v kazensko obravnavo zarad krivega pričanja pred sodnijo. Slovenci bi se ne brigali za ves ta dogodek in za obsodbo g. Baumanna. Ali stvari zato ne zamolčimo, ker se je slovenski poslanec g. dr. Vošnjak nekda v Gradcu pritožil ravno zavolj tega sodnika. G. adjunkt Baumann je Nemeec in ne vé čisto nič slovenski in se slovensčine tudi ne uči. Vkljub temu bil je pa iz gornjega Štajera prestavljen v slovenski Štajer v Maribor, kder še sedaj posluje z slovenskimi strankami. Kako? No, to si lahko vsak sam domisli; da teče zoper njega disciplinarna preiskava zarad pregreškov zoper sodnijski red, tega še niti ne povdarjamo. Pritožba slovenskega poslanca ni zdala nič. Nastavljenje nemškega sodnika v slovenskem okraju biloje nemškim poslancem jako po godu. Kajti nemški poslanec in liberalce dr. Schloffer je pri pojedini za slovo zakrohotal Slovincem žaljivo

zdravico: „naj živijo in se množijo nemški sodniki na slovenski zemlji!“ Bodi mu! Ali Slovenci bodemo po svojih poslancih od samih cesarjev že davno nam priznane pravice tako dolgo tirjali, dokler ne dobimo samih takih sodnikov, ki bodo z nami vedeli slovenski govoriti in obravnavati.

**Iz Trbovelj.** (Turški zaklad). Potrebili smo, pripoveduje iz Bosne vrnivši se vojak, z nezasišano predrznostjo in trpljenjem skalnato planino divjega Turka. Po srečno dovršenem krvavem poslu si nekoliko oddehnemo, gržljejem suhega kruha in požirkom slivovice iz svojih flašic se za silo krepčamo. Sredi med nami stoji zvezan pri tej priliki vjet Turčin; po obrazu, pogledu, obnašaju podobniši srditej divjej zverini nego človeku. Na svoj ličen kanon naslonjen ukažem ga celó preiskati, nima li še kaj skritega orožja? Na najspodniši obleki najdemo na pas pripeto skrito mošnjo, podobno mehurjem naših kmetov za tobak. Kaki zaklad že pa turški vrag v tej skriti mošnji ima? Radovedni urno mošnjo odevezemo in glej groza nas pretrese, da v najgostejšem dežju turških krogelj hujša ne! Mošnja je polna razsušenih človeških jezikov in ušes, našim porezanih! S takimi dokazi svojega junaštva je divjemu Turku navada svojim domačim in svojim višjim prikupiti se. Da ta divja zver takemu nečloveškemu delu nebi več služila, smo jo takoj ubili. Prebridka nevolja me je pa zgrabila, ko sem moral slišati, da je tam po Dunaju in Pešti mnogo kršenih Nemcev in Magjarov, kateri vklub takim skušnjam še zdaj z Turkom držijo zoper kristijane, zato, ker so ti — Slovani: ktere bi najraje za vselej v turški sužnosti videli. Ali trdno zaupamo, da bodo kristijani za vselej rešeni turškega jarma in ne bo zastoj prelita naša kri!

L. O. kanonir.

**Iz Polzele.** (Velik dobrotnik cerkve in šole) je gospod dr. Oskar Pongrac grajšak Šeneški. Blagorodni gospod so farni crkvi darovali krasen in dragocen svetilnik ali luster, orgle pa popraviti dali; njih blagodušna gospa so pa v šolskih počitnicah šolski mladini veselico napravili, in vso šolsko mladino z obleko in drugimi darili razveselili — hvala in slava Njima.

## Politični ogled.

**Avstrijske dežele.** Najvažniša novica je ta, da je minister Andrassy propal z svojimi predlogi zastran Bosne v delegaciji avstrijskih poslancev. Minister je namreč tirjal, naj se odobrijo potroški 41 milijonov, ki so letos vrhka uže dovoljenih 60 milijonov za posedenje turških dežel potrebni; dalje je zahteval za l. 1879 v isti namen 35,560.000 gold. Ali nemški ustavoverni poslanci pod vodstvom Herbstovim še se niti razgovarjati nečejo, še menje pa kaj dovoliti, dokler nebi državni zbor na Dunaju in v Budimpeštu razpravljaj o Bero-